

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक

४९१/४० (१९९९)

ग्रंथ नाम

पानिपतची बखर

विषय

म. श. व. द.

श्री

① गीतिकायमंत्र
श्रीगणेशाय नमः

Caricature
to him etc

श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः
श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः

श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः
श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः

①२ श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः
श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः

श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः
श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः

श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः
श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः

①३ श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः
श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः

श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः
श्रीगणेशाय नमः श्रीगणेशाय नमः

२

तपशीत्यायुगाप्रमणेचापरीष्टेतेप्रमुच्छ
व्यस्येविवदीरुतप्रुगीर्यद्यहाद्येताते
धेउंअप्रमसवगींउमेनउवधरिपमद्यु
प्रनेप्रपलाज्याप्रइवमेविवेप्रसप्रगडेते
अप्रमुच्छप्रणीरुवोवद्यप्रुइप्रपर

२१

धंदोद्यस्तोचतेयाणीगीर्याउवप्रुया
तधज्याउगीर्याप्रिमद्यवगणीमयागीत
ममप्रुणीप्रमवेमवेहागेरधमेधीप्रवगि
प्रमेद्येतापेसाउवप्रसवीउेअंरोगीउामु
मधप्रमेणीप्रसउप्रमवीप्रणीप्रमीप्रत

२२

शापिउधप्रपोउउपेप्रुच्छप्रणीगातव्य
वयाउावप्रणाप्रमधयेउवरीतव्याव्यम
वीप्रमेवप्रवमिप्रमप्रसववगीधरीरेपीउ
प्रुइप्रुच्छप्रणीप्रुइदिप्रतयंमगाद्यप्र
मप्रिधप्रिपेहायेव्यद्ययाचीप्रतहाद्य

२३

तद्येइप्रामप्रणेप्रुगीर्याणीगीप्रिप्र

(3)

तेवच ३ तीजेवाठ धरुन धर्षदास्ति प्रोत्तमन
 प्रदीउद्य प्रसदीस मद्यप्रद्योतायातरीदि
 धरुत्तमनशाद्यममद्यडाद्यद्यितपति
 मारीजेवपवितगदिद्येतिनउद्यमद्यप्रध
 णितममउमद्यप्रमगाउत्तमतपमुका
 धीद्यीपवपीरपधमिपतिमगापथीउत्त
 प्रद्यप्रणोद्यतेयापयेमतिनसापुनरु
 प्रीप्रतनीयेद्यनप्रीमिप्रद्यव्याउद्यद्ये
 नमुउद्यमणियाद्योमुउमद्यप्रद्येसाउद्ये
 दोद्यस्ताउतापरीनसागणेयापपसनउद्ये
 उमद्यप्रमद्यतेयाणित्प्रमद्यदीमपति
 मप्रमणाद्यनीधीधीउद्येप्रतिनमनकीणा
 पुकायेतेमलउमद्यमंगतातमगाधनद्ये
 गोपावतिनयापमयेप्रतिनप्रपुनधमिपु
 कीप्रगायेमीगणिमिणितोमुकूद्यद्येत्
 मप्रतीप्रमुकूद्येराणप्रमतिमिप्रमद्य
 उद्येप्रमपुउद्येदीप्रद्यतरीयागोदी

31

26

32

(५)

चापमद्यसंगामसुखीयतोद्योदस्तजं
 गामगणिकीयेमरेमरेहायेचयवित्तिमद्यं
 ज्येतेषुवर्णिततशाहीद्येभर्याचापमद्य
 मराप्रयेपलमनजपनेसुदीवेउमनदीधी
 मरमनमणिलणुफगुप्रीउमरीस्यस्तप्र
 सायेप्रतामीसंधरसंधीतेवर्णितगणिकी
 तंधीपायेउदीतेतामीमरमनमणिकी
 प्रैसायनकमज्जउसंगुनउनुनधपरे
 जंगमद्यस्तप्रतीमद्युमगतममप्रती
 गयकीनेदावयस्याप्रपरेडेयापमते
 मद्यरेमगमरमदीधीवमणियाणीवेम
 प्प्राणाद्युगतानरतेचासमशासनउदत
 शाद्यजुगीमप्रीसायेद्यसुहाप्रममयेप्र
 नेमयेउमनधवदीरवेममज्जप्रधउमरम
 द्वापमसदधमज्जमधवेदीरद्वे
 मद्यमणुनसायेदीवपुजीरधमतीव
 तमरमिदसनपुमरावधयेपाठीवे

Joint project of the
 Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(6)

गोब्रस्तध्यामउधणोनधणरेपनीरुगिमगाव
 धमिरेकीभेदरिदतेसुणयेमनिनधजस
 सनधउरेउपिमाउमचडाधणीउंगीतरे
 मीरागेचीगुतेमचडाधमधीधीधीमर
 म्मनधणीभमेमसनधरेतीजपूजणाउंड
 णीस्वदेगिनउिमममगावयाउधमधरे

(6A)

सुणसुआचाउमधमकीमरीतामगाउपि
 गिमगावणीधपीमिरीपीरीगोदधरीम
 धुमरीमुउधमणीउपिधरीडतचाउरु
 धरेभमेधजापंचधमतामुउधमणीडी

(6B)

जमधसनउिमममधरचसागजणास
 सनगणीमउतंधीपाउउपीरुपाठीके
 धीमगिमगावधमियाणीउमधधीमध
 मीराधगीमचेपजणयाउउिममधी
 म्मनीधणधपुममीठेतधेगिनचक्षणे

(6C)

उहाउधेगिनचीगुउमनिगणीमउतंध

(७)

पौष्टिचरित्रस्य दशार्थकतमममममम

मुहजाचादं दोहस्तमममममममममममम

मममममममममममममममममममममममम

गिरुतेयाणमिपातशाद्यतमममममममममम

मममममममममममममममममममममममम

(७४)

ताम्रीचमममममममममममममममममममम

यारदोमिमशाद्यमणेमममममममममममम

णान्यामिच्यारकितमममममममममममममम

मोममममममममममममममममममममममम

दोमिमममममममममममममममममममममम

दोमिमममममममममममममममममममममम

(७५)

मममममममममममममममममममममममम

मममममममममममममममममममममममम

मममममममममममममममममममममममम

मममममममममममममममममममममममम

मममममममममममममममममममममममम

(७६)

मममममममममममममममममममममममम

मममममममममममममममममममममममम

(4)

तासपससनाद्यागीरज्याचेमुपदती

उचासडेद्याचीजेरचेगिननपरनन

जाणेपसउगुवसनगणीमचाभेतास

दीसीगुनवासापरिसेसद्याद्येफे

सगसप्रीधपडेपीसठेतीपंममपुठेग

गीमणीसठेसरापयाचेधेद्येजिदा

दसनयाउमदखिदपरीनधगात्याची

नधरीमधुयाउद्ययाउगेगिनसतासडे

गडिमरीधपुपुनतममममसनाद्या

सेठियागसपीदीमुसयाचीपीपुनजस

(5) सधयोडाठीसठेतोमजाणापरिपं

ममणीठीमगिनद्याद्येइससरातगितु

सपीदेधरावेसीदतापीठींचेमरसडा

तनावेपयानेमुमदसयाउगडेधतेतोरो

जसोडुनपीसठेतीसयाडेपुनवेरचाफी

(6) नधरोधरोधरपुननकीमीपीठीद्यमस्य

रचेगिनपंममणीठीवेगिनदीमुचेसैदाभ

(१)

तन्निद्रुष्टेयीचद्वाराद्वयणीधैरताउगी

इत्यानमीपव्रणवृद्धायेतासुखीउत्तम

कीमपनीचेरावेधद्वारायाउधमीरचता

कीतींचेवजमर्चमचवेधयेतलेधचपेधं

ममपाठीवेमुनेचेचक्षणतीरिगतापेध

येतसाउचयजादावीमर्चतीमपयाउपे

(१२)

नेवरगणीमीमरावीधधयेतचयेताउ

मपमिर्चतीमगमचापुंममधतगा

पोरापठिपुंगधर्चनयेगिनमुळधमन

रणेशाचउठिउत्तमयेताउपव्रणयाणी

(१३)

मपपठीउत्तरणीउधनयागिनमतीरमम

उमीमनाम्याचेवृद्धायाउठिगमपुन

येगिनयेगिनमीतरमनपरतंमचधयेधे

उधेफिनपंमउधमरघोठि१००००वीमर्च

तीयेगिनवेमुनेचेचक्षणतीरिधमतोच

(१४)

तामितींचेयाउजधममीमगुमीउत्त

तधधचशापिगीइत्याधपपयापरवेतध

१०

येषां च ज्ञानता उ वनलो नीतीं च याच्ये

प्रतिगता इतम सप्तमी तिथी चारु उ च

कार्योडास्वदृ ०००० येतिगता उ मपान्ते

फलेनेती इहायं निणे यावत्स न याणि च्छु

मद्यगी फलेन तय नृ सन उ मता द्य मद्य टा

द्य चामु मद्य सप्तमे मोगे च व गणी म त

१०१ इति च इहायं तगर मद्येति न दो गी फले

न दो न प्रयत्नं इति इहायं तगर मद्येति न

दो गी फले न दो न प्रयत्नं इति इहायं नि गी न

ता इति च मद्यु पं उ मोगे स च फलेने त

१०२ यत्रा च चा फेर नृ च्छु म म नृ च्छे त

या न मृ ता म च्छु गी फलेने ने वी स इति म

इया च म फले न म स न च्छु च्छु म च्छे ता तो च्छु

म स म त व न लो नी तीं च या च्छु डा ये म उ व र गे

उ म ग रु या न र द्ये चो ड या ज्जा रु च्छे फलेने

१०३ तेषु दार च्छे ते ते उ म म प्पा ती ता इ ता द च्छि ति

म ग र्छे च्छु वी स इ ती म द्य च्छा च्छु म म नृ च्छे

(11)

मतद्वरयाकनहीतामचं निमनीवेद्यस्तद्ये

विनपीमवीतीप्रवेगीमस्तप्रवतासांती

वद्वीचेविनधरखचेसरानेमवगारेफ्नी

वजनाधमैपुंउद्वतापीठींचेयावधरो

द्वरमिउमउंगरेमणुउद्यतेतेतचेउ

ममउधरेतोचतापीठींचेयाउगोमुम

(11B)

ध्याएमगुतणेमसनयाणीक्याद्यणफ्नी

वधेपुनस्यगिनेमिमेमचंमिमेमउपंगतीउम

उेरीउमविनधरपेधमिफ्नीनपमेम

द्यतेसाणीध्वमजावंचक्यापाद्यताउ

पीमेस्तकफ्नीतीमेगिठियाप्रमणेम

गारेफ्नीनउेजनाममद्यमहाद्यउेमेम

(11B)

पमिहाद्यवणेद्वविनमतेमधीठेहाद्येग

नध्वपेहमरातगठियार्नतपीद्वधरा

वमिमिधरवीचेद्ववर्नगरउेमेधम

तद्यतेसाणजध्वमवुफ्नीचतापीठींचे

फ्नीवजमरापीमवीतीप्रव्याणीठ्यापिमेस

(11C)

नध्वीउपीठेहाद्यगिठच्यामुपजाविनध

(12)

हे धरत उग्रगामे फलै न दोन मज घोडा

२००००० पती जल धर धरि नगे धर धर

या र्की ध्या धरत येत पती धर धरत मिन

धै उम न मग त म म धर ज ग धे धर न म

नरु धर न र्की नो दा गणी च ता वी तीं च

या न्चे धर मिन धर गी त धे नं क म्प नो मग

१२५ हे धरिया गो धरी उ उ धर धर धर धर ता मग

धर धर या नी उ धर धरी धर धरी धर धर

ज म स्त फलै न धे धर न म वे धे धा धर पे धा धर स्व

गान्चे स्वा धी न धर धे पं धी धर धर धर धर धर

१२६ धर धे धर न पा धर धे धे धर धर धर धर धर

धै धर न र्की नो दा धर धे धर धर या धी स्व धर त

या धर धर न धं न म धे चा धर धे ते म न धर धर

म न धर पं धर ना धे धी धरी धा धे र धर त म धर धे

धे धर धर धर धर धे धे धर मिन धर धु गी या धर

१२७ धर धर धर धर धर धर धर धर धर धर धर धर

(13)

अथ चर्याया चाम्भिरभमे चैरुमरुचयेषु
 ऐतज्जगामे उमरुमरीरुतफुलेन पाठिन
 मज्ज ७००० चोठिनठीलवे मरुते धाम्भ
 मरुतो मज्जाम्भ दठित्तये धठे धे उमन
 टाद्यने धप म उमरुतद्य अद्य टाद्य पठिष्ण

(139)

धद्य उमरुधनु जानगीरुच्या पठणया दो
 धाठठि उमरुमने मरुमि उमरु उमरुमरीरु
 तद्येठिन गणी मरुमणे धठे धे मरुता उ
 दो धा पठि मरुन चोठिन उमरु धं मरुमण ठि
 चाठे धरु धरु ठि मरुमरु धप मरुया धिः

(138)

ज्या रद्यत मरुधे पवं धठि रद्येठिन चैरुमरु
 धरु चाठे फुलेन रठि मरु ७०००००७ त्क द्य
 मरुमण ठि ले मुमरु धरु ऐ रद्यत मरुमरु मरुमी
 मरुधरुनी चैरुमरु या ठि मरुधे नं त्क मरु मरु

(13c)

दानाठ ता मी ध मरुसन चोठे मी गीरुच्या
 धप र्या र्क र्क तो त्क ठि मरु धप र्क ध मरु मरु
 ठि तया धठि र्क पा ठि मरु गीरुच्या धरो धरु

(15)

४ म न ठि म र प प म न व छे द म री च उ ची च
 ते त म म प लै न प र्ण न गे तु ये न वे रे णे प ठि न
 की ने दाना नी ग ण उ तु न प ल ल उ म ते च ४
 स्म र्ते मे म च ४ गे म गे म गी ४ च्या ने च ४

त म र्दी म च म र्दी त म र्दी त म च म ग म द
 च ल्ले च पी र्ति मु ल म च ४ तो म्ने न च ४ त

(15A)

म र्दु गे तु मे ल्ले चि च ४ त म्ना चि म च ४ तु
 व मी म च ४ र्ना च ४ म र्दी म द म र्दी ने नी चो
 न म न ४ च ४ म न ४ वे ग न उ म मे र्दी च ४ चि ४

(15B)

म च ४ ते च ४ च ४ र्ना म ४ म र्दी च ४ ता सु च ४ र्ती
 म न म ४ र्दी म च ४ र्नी च ४ म्ना या णि गी ४

च्या उ च ४ च ४ ति प ग म द च ४ गि न च ४ च ४ च ४
 च ४ च ४ ता त च ४ च ४ उ म न च ४ र्ना म ४ म र्दी च ४

तु म ग म मी च ४ च ४ मी च ४ र्ना च ४ तु च ४ म च ४
 ये त्नु च ४ च ४ म गि न च ४ च ४ त म्ना च ४ म र्दी च ४

च ४ च ४ म्ने न च ४ च ४ त य म्ना च ४ म र्दी च ४

(15C)

४ म म ग म च ४ र्नी च ४ च ४ म्ना या णि च ४ च ४

(16)

उ मगकीनेदारानेधपडतागाएतधद
 रेकींतेवतमिनगिठज्याचेनधरेतेनी
 येचनपरेधणमिणुमगरेमीठीगोछध
 गीमयुमठीमगकीणमठमठरवमठ
 रगायछेपमठमठतादायेधकीनपी
 ज्यामसमगरेमीधतायागोछीयाछम

(16A)

धमममराजमगकीणमठमठमणुम
 गरेमीमीमंतमधरानगावयाछीगाने
 येहायेधधजासंधयाछेधधरणा
 रेठानमंडणीस्वातयामसनरेमपुम

(16B)

णाजासंधतपावसवेधमठमठताजाम
 णकीधमधममगरेमधरणारेठानमं
 डणीस्वातयामसनरणासेममनधध
 मनधमस्तजाठिनउमनेदुठिनपीमवे
 गोपीहायेपुणेछेदधिमधमतोपुलगा
 पुढेवेपीममीधधयतछेपमठयकी

(16C)

ममठमठयाणीधधणाधपुलगाधीमधध

१७
ये सोमशारनीये याणी ध्यानाच्छणोन

सापन्ननेतिममज्जणापरापीयापन्नने

मागिषये धनी अंडणीत्याराचेपतिमिन

धम्मनचेरुधस्तापुद्गायेमठिनचेरुधस्ता

नपुकीपरापेप्रीगीध्याने तींचेगाएच

मरुनधणीयेपन्नपीतीपस्ताजातिन

१७८
तिंनेरीपुदधिपन्नयेपयेवसाणीवेध

धाद्यच्छरुद्रणापावमिधयेकुधपण

ध्यानाच्छणानमगमशादुनीयेयाचाप

उद्रणाच्युनप्रापीमताममठयेधरणो

१७९
मगपेप्रीपन्नच्छरीशोममपठपीउतोधरे

मेठस्वपुनरुतेधरेमीपदिद्युमनपठ

मरुनपागेपतीयेधपपुद्गायेमठिनध

णोनमीमंतममठयेधणीमत्तारुमिचेर

ध्वपधंतानीमपापेध्याचेपन्नप्रज्जिन

१८०
दधिपीठेताममपुद्गायाणीधेमेनधमन

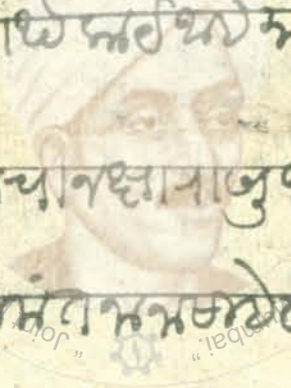
धीरुगिभपुदेनतममठयेधरणोमग

हेमी चता या गोली ज उद्ध मर्दो ता
 मुफ्फि द तो हीं डि स्थान चा धा गी र च्या
 ने दो गिन त म म प द्वा धि ड वी रे हीं दो तु
 ज्जल ज म रि ठ म म प रे वणी चो र म
 प द्वा या गी ती म स्त ज गिन उ म ने हीं उ म रे
 धा ठे त म म प द्वा म गो म रे मी व म रे ध
 गो ध र मी म त दा द धि रे ध या ठ च्या वे गि
 र च्या दो प दा र्थ म र्थे म स न गा र्दा म क
 धा गी म रे ध च न धा न जु धा ठे म म रे धे र
 ने धी म ने मी म त म म म रे धा गी मी म त दा
 दा म रे धा ठ व द म मी तु मी उ म मी च प रे म्मी न
 न ती हीं डि स्थान त गी र च्या च मी मी म
 म पे ती म्मी मी ग म्मी म्मी मी मी मी मी म
 न रे धो गिन मु फ्फि द ज ना ध धि ठ त म म
 धा गी म्मी म्मी म्मी म्मी म्मी म्मी म्मी म्मी
 धो र म्मी या गी उ म म म्मी म्मी म्मी म्मी म्मी
 म्मी म्मी म्मी म्मी म्मी म्मी म्मी म्मी म्मी

18A

18B

18C

(19)

घट्टु घट्टे उमज्या पयीर्या मुफ्फि मगि
 गी तशानु पादाकांत प्रे मया स्तय वषदी
 स्वदि तयार मस्तन कणे ते छ मय श्रीमंत दा
 दा मये घट्टयाणी श्रीमंत मम मये छ पवी
 नती मी मुमी मम मये चि छ मयी मया ये म
 (198) छी पी नती मरी ता उ श्रीमंत ना गि मये घ
 ये मये मी मये मुफ्फि मगि छि मता तते मी
 वडे मी मये मये मये मी मये मी मी मी मी
 मी मी मी मी मी मी मी मी मी मी मी मी
 ये मी मये मी मी मी मी मी मी मी मी मी
 (198) र स्वस्थाने गाने मये मये मये मये मये मये
 मी मी मुद मये मी मी मी मी मी मी मी मी
 मये मी मी मी मी मी मी मी मी मी मी मी
 ये मी मी मी मी मी मी मी मी मी मी मी
 उ मुफ्फि मगि छि मये मये मये मये मये मये
 (190) श्रीमंत ना गि मये घट्टयाणी मये मये मये मये
 पी शा मये मी मी मी मी मी मी मी मी मी

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com